

Naročnina: doma na sküpní naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogrščekom i kalendarnom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekstom vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p. i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Je takši naš Božič?

Sedim pred podobov sv. Male Trezike. Oblaki jo obkrožajo, z ednov rokov drži predpasnik, v šteroga Dete Jezusček meče rože, z drugov rokov pa ona te rože sipavle na zemlo. Nešterne že pokrivajo lice zemle, druge kaplejo na njo, a predpasnik je šče pun rož i Jezusček sipavle nove v nje. Med Jezusčekom i svetnicov žari križ, znamenje lübezni.

Ta podoba predstavlja sliko našega Božiča. Takši bi mogo biti za nas vse. Boži Sin je zato vzeo na sebe človečo podobo i se rodio v siromaštvu i trpljenji, da bi nam spravlo potrebne milošče za zveličanje. Te milošče so rože, ki je na svet sipavle. Sipavle je po svojem zaslužnji, štero je spravlo na križi. I kem raj obima štera duša križ, s kem vekšim hrepenjem ga gleda i s kem vekšov želov ga išče, tem več teh rož dobi, ki do nam po kratkom zemelskom življenji vekomaj cvele v blaženosti. V lübezni do križa je skrita božična skrivnost, se najde njeno blaženstvo.

Keliki pomilüjejo Devico Marijo, da je v štalici mogla roditi našega Zveličitela, svojega sina. Keliki iščejo mesto s sv. Jožefom za rojstvo Jezusovo i točijo vroče skuze, ar je ne najdejo. Keliki gojijo sočütje do Jezusčka, ki v mrzloj noči dregeče v jaslicaj na küpčkei sena i slame. A pri genjenosti svojega srca ne opazijo, ka bi mogli opaziti, ne opazijo križa, ki ga razsvetljava nebeska svetloba v Bethlehemi. Vesela angelska pesem se samo zato glasi, ar Boži Sinek trpi. Devica Marija i sv. Jožef sta samo zato puniva blaženosti, ar sta z potrjim srcom pokleknela pred jaslice i z svojim mirnim trpljenjom tolila jočečega Jezusčka, Bethlehemska radost izvira izpod križa, v tom je njena vretina. Ki zamaši to vretino, Jezusčevih rož ne more dobiti. Zamaši jo pa vsaki, ki išče veselje sveta, nasladnost tela, dobiček krivičnoga mamona. Za takšega Božič nema drugoga pomena, kak za nemo stvar bolša i v povekšanoj porciji polagana krma, da hitrej pride na odajo, v mesnico za klanje.

V toj bethlehemskej svetlosti spoznamo bole kak v sunčnom poldnevi, zakaj sovražijo komunisti Jezusčka i vse, ka je ž njim v zvezi. Bojijo se njegovoga križa. Oni bi radi meli stalen Božič, a samo pesem njegovo, ne pa tüdi njegovoga mraza, njegovih jaslic, njegovoga siromaštva, njegovoga trpljenja. I da se to dvoje ne da ločiti od Jezusčka i tistih, ki so njegovi, zato besnijo proti njemu i vsem tistim, ki ga lübijjo i vsemi tistomi, ka nas na njega spomina. Rož Jezusčevih bomo samo te vredni, če zlübimo križ Božiča. Takši naj bo naš letošnji Božič.

Sveta noč mladenca.

Palik je v naših srcaj zavladalo skrivnostno svetonočno razpoloženje. V naše duše se je naselo boži mir z radostjov. Naše duše so postanole druga Bethlemska štalica, v šterih se znova rodi On, ki je prineseo mir na zemlo. Ali v naših dušaj se rodi vse bole skrivnostno, vse bole veličastno, kak se je rodio v štalici. V dušaj se rodi pod podobov krüha. O, kak smo srečni, blagoslovljeni, da smo vredni biti zavetišče Onomi, šteroga krvoločni Herodi preganjajo, zavolo toga, ar je prineseo mir lüdem. Sveta noč je v naših dušaj, štera rodi Boga, Zveličitela sveta. Rodi ga zato, ar smo ga potrebni, potrebni, da nas čiste drži. On, krao sveta, se je ponižao ino stopo pod našo z grehi obteženo streho, vüpa je, da nas očisti grehov, da bomo vredni gostje nebeske pojedine, kde bomo lahko večno spevali:

„Sveta noč, blažena noč,
vse že spi, je polnoč . . .“

M l a d e n e c.

Delavci i jaslice.

Mogoče de si kakši komunistično navdehnjeni delavec mislo: mesto krüha nas pali tolažiti ščejo. Ne je tak.

Ravno od krüha ščemo gučati. V jaslicaj leži boži Sin, najbogatejši v nebi i na zemli, vendar v največšem siromaštvu. Mislo je na tiste, ki stradajo i je ž njimi stradao. A ne dugo. Pozvao je pastire k jaslicam, ki so gotovo prinesli mleko, sir i ovčico Dev. Mariji i sv. Jožefi. Okrepila jiva je hrana, Marija je lahko nadojila svoje Dete, sv. Jožef pa skrbio za oba. Krüh je poskrbio sam Boži Sin tem najsirmaškejšim v Bethlehemi.

Gda je sv. Družina mogla bežati z Bethlehema v Egipt, je sv. Jožef na Jezusčeko želo z Marijov vred skrbio za krüh. Marija je prela i ročna dela delala, sv. Jožef pa zvršavao tesarsko obrt. S tem sta sebe i bože Dete preživela.

V Nazareti je isto bilo. Jožef je opravljao tesarska dela, Marija pa gospodinjska. Obema je pa pomagao Jozusček, Boži Sin. Delao je i z delom si je slüžjo krüh. Gda je začeo svoj navuk širiti i apoštole okoli sebe zbirati, je glasno povedao, da kak Oča nebeski, on tüdi vsikdar dela. Ne li hrano lačne? Ne li zdravio betežne? Ne li pomogeo v siromaštvu? Ne li celo čüde delao, naj posveti delo? Svojo prvo čüdo v Kani Galilejskej je včino po deli, z šterim so napunili slugi šest kamenih veder z vodov.

Če je on delao, če je od svojih zahtevao delo i pri deli vendar zadovolen bio z najpotrebnejšim i celo z siromaštvom, ne li to dokaz da delo slüži najem i da te bar telikajši mora biti, da se človek prežive. To je navuk, ki ide od

jaslic i prehodi celo Gospodovo življenje, prehodi življenje Matere Cerkve. Kristušova Maticerkev je vsikdar zahtevala plačilo za delo i to v takšo formo, da je krivičen delodajalec, če ne da teliko plače, da se delavec lahko prežive.

Pa Gospod s tem ešče ne bio zadovolen. Po svetom Dühi je dao razglasiti dvoje veliko božo istino i to: 1.) „Vreden je delavec svojega najema“, 2.) pa „Ki ne dela, naj ne je“. Nieden zakonodavec na sveti, vsi socialisti i komunisti ne so mogli i ne morejo teliko dati delavci, kak Gospod-delavec. Vreden je delavec svojega najema. Vreden je, zato se njemu mora dati. Vreden je, zato se njemu mora dati pravična plača za opravljeno delo. Vreden je, zato greši, ki njemu ne da zaslužene pravične plače. Vsa socialna zakonodaja celoga sveta ne more teliko dati, kak je Kristuš dao. I če bi delodajalci bogali Kristuša, se ravnali po predpisih njegove vere, ne bi se njim dnes trbelo boriti proti komunisti. Jako važna je pa tüdi druga Gospodova reč: ki ne dela, naj ne je. Delati se mora. Delavec ne spuni svoje dužnosti, če brez dela šče plačo meti. Delavec mora pravično delati, te si zasluži tüdi pravično plačo.

Gospod v jaslicaj je Marije, delavke sin, ki je z svojim možom, hranitelom Božega Sina trdo delala v celom svojem življenji, ravnotak njeni mož i njeni Sin, Boži Sin. Za življenje potrebno so si zaslužili. Nato nas včijo jaslice. Od krüha nam gučijo, — ve sama reč Bethlehem tüdi „krühovo hišo“ pomeni. Gda delavci mesto hujskarije pride v šolo jaslic, se njihov stan zboljša i srečni bodo vsi.

Svete misli v svetoj noči.

Bethlehem pomeni: „Hiža krühov“, gde indri bi bilo bole primerno, da bi prišeo z nebes: „Živi krüh?“

Prvi bethlehemskei zvonovje, ki so v zbranom krogi prepevali slavo Bogi i mer lüdem, so bili angelski glasovi.

Na bethlehemskei polanaj so v spanji zatrepetala pšenična pola i po bethlehemskei breščekaj so v svetoj noči zatrepetali vinorodni trsi: kak da bi že znali, ka bo iz pšenične mele pa iz rdečega vina.

Iz bethlehemske štalice so po deviškoj roki Kralice zdravja i mira pritekli čisti štüdeni častne i večne sreče.

Sprotoletje, odeto v belo cvetje, ne bi dalo lepšega rema za rojstvo Gospodovo iz brezmadežne Device, kak ga je dala zima s svojim snežnim plaščom.

Vsa znamenja nedužnosti so se v bethlehemskej štalici zlejala v edno samo živo nedužnost: Bože Dete, de-

viška Mati, prečisti varivač Jožef, nebeski angelje i preprosti pastirje.

Bože Dete se je rodilo v sredi vedre, tihe polnoči, gda so bile neštevne zvezde, kak mučeca zgovorna znamenja skritoga Sunca, v človečo podobo skritoga Boga.

Samo nedužna Devica je smela postati mati boža i samo ponizna Dekla Gospodova ga je mogla z veselov lübeznirov sprejeti i položiti v jasli.

Samo pravičen mož, kak je bio Jožef, je mogeo prenesti krivico, s šterov so se njemu zapirala srca i dveri v Bethlehemi v njegovom rojstnom kraji.

Samo Bog je mogeo svoje kraljevsko vladarstvo prevzeti i nastopiti kak krotko dete.

Bože poslanstvo, šteroga je dao Petri rekoč: „Pasi moje agnjece, pasi moje ovce!“ je Gospod vpodobio že v svetoj noči, gda se je narodo med pastiri, med agnjeci, med ovcami.

Razgovor z malim Jezušom.

To nam je zapüsto slavni cerkveni vučiteo sv. Hieronim. Rojen pred 1606. je več let preživo v Bethlehemi. Sam piše:

„Gdakoli gledam tisti kraj, gde se je rodio moj Zveličiteo, mam ž Njim v srci te sladki razgovor: „O, Gospod Jezuš“, njemu pravim, „kak Ti je bilo trdo ležati v jaslicaj, da bi rešo tvojo dušo! Ka ti ščem za to dati v plačilo?“ Pri tom se mi pa tak vidi, da mi Dete odgovarja: „Jaz nikaj ne želem dobiti. Prepevaj samo: „Slava Bogi na višavi“, ar bom ešče jako dosta mogeo pretrpeti v Getzemani pa na križi“. Jaz pa pravim: „Jo, lübleno Dete! Ka naj Ti pa dam? Ve bi Ti rad dao vse, ka mam...“

Pa mi Dete odgovori: „Neba i zemla sta moja last. Nikaj ne potre-

bujem. Daj rajši siromakom, ka maš, pa sprejemem té dar, kak da si ga meni dao.“

„Rad bi to včino. A nekaj bi pa itak rad dao samo Tebi. Ka bi bilo za to najbolje primerno?“ Teda mi Dete odgovori: „Či si že tak radodaren, ti bom povedao, ka mi moreš dati: daj mi tvoje grehe, pokvarjeno dušnovost i obsodbo“. — „Ka boš ž njimi počeo?“ pitam. Odgovori mi: „Naložo jih bom na svoje rame. To bo moje imetje i tisto veliko delo, štero mi je napovedao prorok Izaija: *Te bo noso naše grehe i se nas vsmilo*“. Nato sam se začeo jokati i sam djao: „O, božansko Dete! Vzemi vse, ka je mojega i meni daj Tvoje! Ti si me rešilo greha i jaz verjem v večno življenje!“

Sveta noč v Lendavi leta 1838.

Bila je tmična noč. Prebivalci Lendave so se odpravljali k polnočnici. Cerkev je bila puna vernikov. Zbrani verniki so teško pričaküvali sv. mešo, da bi se zahvalili Bogi, ar jim je poslal Zveličitela. Med mešov, kda so bili vsi zatopljeni v pobožno molitev, jih je prestrašo strašen krič: „Gori!“ V prvom strahi so mislili, da gori cerkev. Vdrli so proti vratam. Zvüna cerkve se njim je nüdila strašna slika. Nasprotna stran vulice je bila v ednom samom plameni.

Ogen je zanetila nekša slüžkinja, ki je ostala sama doma, da bi pazila hišo. To priliko je štela iznücati. Šla je s posvetom na pod krast jaboka. Po neprevidnosti pa je vüžgala slavnato streho, štera je začela taki gorjeti. Ogen se je hitro razširo na sosodne hiše. Bila je vsaka pomoč zaman. Pogorela je cela stran glavne vulice. Lendavčarje so se šče duga desetletja spominali najnesrečnejšoga Božiča. — Gumilar F.

Sila i moč katoličanstva.

II.

Krvavi krt katoličanstva.

Katoličanstvo je pri svojem začetki obstojalo iz male družbice, od nekelko lüdi, preprostih, neizobraženih delavcov i ribičov. Pa se že zdigne proti njemu protivnik Istine v formi poganstva. Zakaj? Ar je včilo: bodite stramežlivi, čisti, ponizni i trezni, odpüščajte svojim neprijatelom, ne zapravljajte svojega imanja, ne vdvajate se vživanji i razvüždanosti. I zdignejo se premodrri Grki, gizdavi i razvüždani Rimlani pa se pretijo. Rimski casar se sprva iz vsega toga samo zaničljivo smeje. „Par vdarcov šibe de zadosta“, misli nadüti casar, „da gratajo trezni i čedni tej novi nespametni lüdje, šteri molijo človeka, ki je bio sramotno križan“.

Prazen račun politike!

Malo gorčično zrno požene košenje, slabo steblo se okrepi i požene močne veke. Galilejski ribičje ustanovijo največšo šolo i spreobrnjeni židov, z imenom Paveo, nastavlja vsepovsedi cerkve, namešča püšpeke i predga z nezaslišnimi uspehi.

Zdaj casar pozove krvnika.

Ali, glej čüdo! Kem več žrtev zahtevle krvnik, tem več krščenikov, katoličancov prihaja prostovolno, da poklekne pod njegovo sekiro. Ali se njim je pamet zmešala?

Srditost i hüdobnost preganjalcov se razbije od nepremaglive potrplivosti mantrnikov. Dvanajst let stare deklina, slabe žene, boječji starci izročajo brez strahü svoje telo ognji, kleščam, divjim zveram. A poleg njih žrtvüjejo Jezusi Kristuši zdravi i močni mladenci i možje vse: mladost, veselje i življenje. Medtem, da kaplejo celi šeregi, prihajajo drugi k slavnostnomi obedi, pospravijo krv mantrnikov, poberejo njihova tela i stopijo končno sami na morišče z mirnim, radostnim srcem. Kaplejo püšpecje i mešniki, kaplejo v vnožinaj verniki, bogati i siromaški, možki i ženske vsake starosti. Na milijone jih ide v smrt za katoličanstvo.

To je bio prvi viher düha teme proti katoličanstvi. Bio je to viher meča i krvi. Ali krv mantrnikov je bila seme novih krščenikov, novih katoličancov. Viher meča i nasilstva pa se je razbio od nedužne krvi prvih katoličancov. I odpadnik casar Julijan je bio prisiljeni zakričati na smrtnoj posteli: „Zmagao si, Galilejec!“ Katoličanstvo pa od toga dneva raste naprej z močnov silov, s silov düha lübezni i pravice . . . osvaja i preraja svet. — (Dale.)

NEDELA

Na Sveto Noč.

(pri polnočnici.)

Evangelij (Lukač 2). Zšla je vž zapovid od Augustusa Casara, da bi se popisao ves svet. (Eto popisovanje prvo učinjeno je po Cirinuši, Syrijskom poglavari.) Išli so vsi, da bi se vadili, vsaki v svoje mesto. Gori je pa šlo Jožef z Galileje z Nazaret varaša v Judeo v Davidov varaš, ki se zove Bethlehem: zato, ar je i on bio z hiže i roda Davidovoga, ka bi se vadilvao z Mariov, zaročenov sebi ženov, štera je noseča bila. Včinjeno je pa, gda bi tam bila: spunili so se dnevi, da bi rodila. I porodila je Sina svojega prvorojenoga, i v plenice ga je povila i položila je njega v jasli, ar so nej meli oni mesta v oštariji, i pasterje so bili v tistom držanji yerostuvajoci i čuvajoci nočna verostivanja nad črejdov svojov. I ovo Angeo Gospodnov je stano poleg njih i svetlost Boža je okoli vzela nj i zbojali so se z velikov bojaznostjov. I pravo je njim Angeo: ne bojte se, ar ovo nazviščavam vam veliko radost, štera bode vsemi lüsty: ar se je narodo vam dnes Zveličiteo, ki je Gospod Kristuš v Davidom varaši. I to je vam znamenje: Najdete Dete v plenice povito, i položeno v jasli. I precij je postanolo z Angelom vnožino vojske Nebeske hvaleške Boga i govoreče: Dika na visini Bogi, i na zemli mer ljudem dobre vole.

Na Sveti Den Prvi.

(pri zornici.)

Evangelij (Lukač 2). Pasterje so pravili eden drugomu: Pojdmoo do Bethlehemaa i pogledajmo to reč, štera je včinjena, štero nam je Gospod pokazao. I šli so šetivajoci: i najšli so Marijo i Jožefa i Dete položeno v jasli. Videvši pa spoznali so reč, štera je povedana njim od toga Deteta. I vsi, ki so čüli, ičüdivali so se i nad onimi, štera so povedana njim od pasterov. Maria je pa zdržavala vse ete reči premišlavajoča nj v srci svojem. I povrnoli so se pasterje dičeči i hvaleči Boga v vseh, štera so čüli i vidili, liki je njim povedano bilo.

Na Sveti Den Drugi.

(pri velikoj meši.)

Evangelij (Janoš 1). Vu začetki je bila Reč, i Reč je bila pri Bogi i Bog je bila Reč. Eta je bila v začetki pri Bogi. Vsa so po njej včinjena: i brezi nje je nikaj nej učinjeno, štero je včinjeno. Vu njej je bio žitek, i žitek je bio svetlost ljudih: i svetlost se v kmici svejti, i kmica je nje nej zapodnola. Bio je Človik poslani od Boga, komi je ime bilo Ivan. Ete je prišo, da de svedočanstvo činio od svetlosti. Bila je svetlost prava, štera presveti vsakoga Človeka pridročega na ete svejt. Na tom syejti je bio, i te svet je po njem včinjeni i svejt je njega nej poznao. Vu ias-tivna je prišo, i njegovi so ga gori nej prijali. Šteri so ga pa gori prijali, do je njim oblast z Božimi sinmi postanoti, ki verjejo v njegovom imeni: ki nej so z krvi, niti z vole tejlja, niti z vole moža, nego so z Boga rodjeni. I Reč je tejljo včinjena, i prebivala je med nami (i vidili smo nj diko, diko kakti jednorodenoga od Oče), ki je pun milošće i pravice.

Božič je svetek veselja. Veselimo se, ar se je narodo Rešiteo naših duš. Veselimo se, ar smo dobili po angel-skoj pesmi pozvanje, da sami angelje postanemo. Veselimo se, ar je kratko življenje naše na zemli, kak je kratko bilo Božega Deteta i nas čaka večno srečno, kakše je Božega Sina, ki je v detečoj podobij prišo na svet. Veselimo se, ar v tom Deteti spoznamo, kak neskončno nas lübi Bog. Lübiamo zato tüdi mi to lübleno Bože Detece.

Polnočnica.

Kadarkoli se zgodi, da gledam čez snežna polja, njih mirnost in tihi pokoj in v daljavi črni gozd, ki iz njega blešče smreke s snegom na svojih ramah, se vselej spomnim mladosti in takratnih božičnih noči. Zavoljo moje mladosti je lepa taka snežna poljana, je polna blaženega nasmeha s snegom odeta smreka v zimski tihoti in sveti božični noči odprta moja hrepeneča duša. Mladost je moje življenje napolnila in vso lepoto izpila.

Domača hiša diha svetonočno skrivnost, noben kot ni prazen, življenje prekipeva, kakor da se nekomu nekam zelo mudi, pa se boji, da bo prepozen in bo s tem nekoga onesrečil, ker nosi s seboj skrivnostno veselje. Od kod prihaja in kam gre? Saj tega nihče ne ve. V hiši je vse polno nečesa, če mati spregovori ali se brat oglasi, se zdi, da se je vse zganilo.

Božična smreka žari, plameni svečk trepetajo. Sestra jih je prižgala in se odmaknila, od strani gleda ves začuden in nenavaden je njen majhen

Čudovita Žena.

Moža je najprej Bog ustvaril, pa se mu je zdel premalo lep, zato se je dotaknil moževega srca in ga vprašal, nato — ustvaril prvo ženo, popolno stvar. In sta živeli srečno „obe polovici“ v rajskem vrtu. Tu sredi je rastlo drevo, čigar sadu nista smela užiti. Kača pa je bila najbolj premetena izmed živali, v njo se je hudobec skrtil, ovil se okoli dreva in prvo ženo zapeljal, popolno stvar, ki je zdaj postala nepopolna. — Bo vedno tak ostalo? Ne! — Saj Stvarnik je previdel tudi to in v mislih že ustvaril Ženo, ki je v popolnosti časa stopila kači na glavo, čudovita žena, tudi brez sence greha, ki popolnost razbija. — Zato je njena slika tak bogata, da se bliskovito izpreminja kakor mavrica... Kot čudovito runo je ta žena i poljubila jo je rosa v mladem jutru.

Ta žena je kot — vrt, ki v njem cvetejo najpopolnejše čarobni rože: njih dišava je omamnejša kot vsi parfumi in — Njo obkroža ko kadila oblaki pri slovesni maši... Bomo cvetje trgali, ga v venec spletili in Njej podarili, ki je rožnega venca Kraljica. Kot krasna vrata je, ki vohod zapirajo v vrt. Kakor studenec, kjer kristalnočista pijača izvira. Kot grm goreči, nezgorljivi, ki ga je Ljubezen božja objela. — Kakor košato drevo: cipresa ali cedra, oliva ali palma na samotnem polju, ne, kot belkasta platana ob cestnem jarku. Stopila je na belo cesto, ki po sredi vrta vodi proti hiši, vedno svetlejša v svoji pestro zlati obleki, kakor v sij sonca poldanskega potopljena in — še močnejše je tukaj dišava cimeta in balzama vmes tu in tam grenka mira zakaplja... Ona se v luč vedno bolj potaplja, izginja v sončnem blesku...

Jož, že smo sredi vrta. Tu hiša stoji, cvetoča vinska trta jo ovija in — trta in hiša je Ona! Iz trte se stiska najmočnejša pijača: Kri Njenega Sinal!

Če vstopimo sredi sedmih stebrov, darov Duha Nevosti, pred velikanskim ogledalom obstanemo, kot bi prišli v presvetlo sprejemnico pri Kralju... In — Ona je ogledalo, in Ona je Sedež Modrosti, ki sedemo nanj, da počijemo, da se po hiši ozremo. — Pa saj, to je cerkev pred nami spet Ona, živ tabernakelj, mon-stranca najbolj dragocena, da Kelih: v njem beli Kruh — On! — Vsaka cerkev, naj bo še tak majhna, ima stolp „slonokosteni“, prekrasni — na njem, glej, nemirna golobica prhuta.

— Kam se ji silno mudi? — Že je zletela, golobica bela, na sinjo goro z večnim snegom, da čuva tam snežnobelo Jagnje, ne-le na breg Kalvarije se je vzdignila, da prisostvuje, kak Jagnje grehe odjemlje... Ni le bronasta kača na križa les pribita, nego živ Človek-Bog oznanja Odrešenje, kakor bronasti zvon k najslovesnejši maši. Košato drevo iz srede raja, tu On — sredi dveh razbojnikov... Sekira je nastavljena na korenine, drevo bo trdo oklesano, spojeno navpik in

obraz; oče od peči opazuje, greje hrbet in takrat je vse prav.

Angeli imajo premnogo posla. Preletavajo betlehemsko poljano, začudenim pastirjem božično veselje oznanjajo in Bogu slavo pojo nad votlino, kjer božje Dete na slami leži. Čez poljano prihajajo pastirji, tam nekje daleč, zelo daleč pa trije kralji.

Mnogokrat je bila taka prelepa božična noč v moji mladosti. Čakali smo na polnočnico. Vem, da je bila skoraj v vsaki hiši prijetna domačnost božične noči. Povsod so bedeli in nihče ni spal do polnoči. Vsakemuse je odprlo srce in je pozabil na so-vraštvo, ki ga je gojil do bližnjega, vsaj tisti sveti večer je pozabil.

V naši hiši smo malo govorili in drugod ravno tako. Če je kdo govoril, je govoril le o kaki božični noči, ki jo je doživel na kak poseben način, ali pa o božični skrivnosti in lepoti božjega Deteta, ali o čudežni moči božične noči.

Bil je tak sveti večer in noč se je že močno zajedla v pokrajino. Ne vem odkod mi je prišlo, da sem ves čas slišal melodijo in besede „slava

Pisma naših iz tujine.

Zahvala za izseljeniško številko.

Prečastiti gospod urednik!

V začetki mojega priprostoga pisma Vas v imeni vseh mojih tovarišic, ki bivamo eti skupno ne daleč razdaljene edna od ove, prav goreče pozdravim i Vam želim zdravje i veselje na tom sveti, na drugom pa — večno veselje! Naznanjam Vam, da Vaše liste redno dobivam i so mi na veliko veselje i pomoč eti v toj mrzloj tujini.

Tüdi gnes, to je 1. dec. sem dobila, šče nepričakovani kalendar, Marijin list i to prekrasno številko Novin — Izseljeniške nedele. Oh, kak so lepe! Že na prvoy strani se pozna, da je nekaj nenavadnoga to. V črnem okviru je že prvi lepi pozdrav — nam, ki smo v tujini. Pismo samoga g. našega Višjega Pastira, škofa lavantinskoga. Lübi Jezus jim bodi plačnik za vso njihovo skrb ino vse njihove goreče molitve za nas, ki si moramo daleč po tujem sveti slüžiti svoj kruh. Nadale pa še sledi vno go drügh lepih pisem, naših i pa lepih i gorečih pozdravov naših domačih gospodov duhovnikov i šče vno go drügh, za štere se vsem vküper, mi Vsi iz srca zahvalujemo ino zazavamo prisrčni: Bog plati vsem! Tüdi Vam gospodi uredniki naših lepih krščanski listov se prav iz srca zahvalimo za Vaš lepi pozdrav očinski. Lepo so tüdi pisale Novine v zadnjoy številki o širitelskom sestanki v Bogojini i nadvse lepi je bio govor g. Maučeca na grobi predobroga g. dekana pokojnoga Baše. Oh, kak zatrepeče srce po lüboom domi, gda vidi kaj takšega v svojoj domačoj vasi. Eti je hvala Bogi veselejše, kajti vsako nedelo i svetek idemo k sv. meši. Gospa pa mlajše pa jes, kajti gospa orgla v cerkvi. Sam blüzi poleg cerkvi pa tüdi g. plebanoš radi hodijo k nam. Nas g. plebanoš preveč radi majo. K sv. spovedi i sv. obhajili pristopimo skupno večkrat na leto, ka je eti ne ravno v navadi. Tak smo tüdi na Vüzem vesele bile, da smo lejko sprijale v svoja siromaška srca Lüboga Jezusa i smo se prijale prvi-krat eti v cerkvi spevati slovenski „Zveličar gre iz groba“. Vsi samo gledajo i pravijo „oh kak je lepo, več spevlite“. Tak se je dugo ponavljalo! Malo smo spevale te pa smo šli na-

počez — v največji muki. — Drva so naložena, zagorel je najsilnejši ogenj: ves sneg bo raztopil, izginila bo zima, večna pomlad bo zavladala, gore so se zavalile proti morju, za njimi trudna golobica, da pomore nam, ki tam trpimo kot Laokon: ovila nas je kača kakor njega in njegova dva sinova — Omahnili bi mrtvi v morje, če nam golobica ne bi prišla na pomoč, zdaj je strašna kakor urejena bojna vrsta, tako je zmaga naša! Zmagovalci stopamo na ladjo, da zajadramo v večno pristanišče: golobica kaže pot, v kljunčku nosi pisemce, ki

Bogu na višavi“. Od začetka je zvenelo prijetno, potem sem se naveličal. Zaželel sem, da bi čas hitreje potekel, da bi bila polnočnica.

Odpravil sem se, da odidem. Molče sem se namenil do vrat in jih odprl. Ostali so me samo pogledali, nobenemu ni bilo do govorjenja.

V obraz mi je udaril mraz. Sneg je škripal pod nogami in bleščal v temni noči. Skozi meglo je bilo videti nekoliko zvezd.

„Božična noč“, sem pomislil. Zdaj je takšna, včasih je morda bila drugačna. Ali nekaj je vendar skupnega vsem božičnim nočem, nekaj, kar pride tako skrivnostno, in ljudje samo doživijo in občutijo. Ne ve pa nihče prav, kaj je to. Saj to je ravno skrivnost, ki je bila vsa lepa.

Hodil sem, kakor bi bil izgubil sled in smer, čeprav sem pot dobro poznal, ker sem jo že nešteto krat premeril. Zdelo se mi je, da pred nečim bežim in ne vem, kje se bom ustavil. Kaj si storil greh ali kaj takega? V sveti boži noči ni dobro tako-le s čim takim okoli hoditi. Čutim strah in zebe me. Kaj se ni vse čudno spre-

raznok i smo oblübili, da pridemo k večernici pa mo te nadalüvale z spevanjem, i to se ponavlja zdaj naprej dostakrat. Vsi so preveč zadovolni z našimi pesmami. Že večkrat na vekše svetke so prišli pred večernicov ta nazaj k nam g. plebanoš nas prosit, da naj pred blagoslovom spevemo, i zebile smo si našo lepo pesem domačo: „Najsvetejši, Tebe počastimo“. Spevamo jo lepo i glasno, da rüo leti po cerkvi, tak da bi nas 10 spevalo, čigli nas je včasi 3—4. Veselimo se zdaj že sv. noči i božični svetkov. Na sv. noč eti spovedavlo od 10 vüre do vküp zvonjenja i pri polnočnici je včasi sv. obhajilo. Tüdi mi smo šle, jes že tretjikrat mo mela sv. noč eti v tujini, zato je veselo, liki ne kak doma. Zdaj pa končam svojo slabo pisavo.

Srčne pošilajo pozdrave: Agneška Horvat, Micika Lopert, Rozika i Barica Gutman vse iz Bogojine, Jožef Nežič iz Ivanec i Marija i Ivan Glavač iz Beltinec. Istotak se zahvali za pozdrave Izseljeniških Novin Prša Franciška z 15 let starim Mertük Francom, Pierrefontaine, iz Izakovec. — Črnko Štefan z Čepinec i Benko Janoš z Pertoče, na deli v Argentini, naznanjata, da so njim g. Hladnik priporočali Novine i njeva si je včasi naročila. Pišeta, da so meli 1. dec. spomin na † krala Aleksandra, pri šteroj priliki so naš konzul dr. Stojanovič dala i na harmonij 50 pesov i tüdi drügi verniki i harmonij je izplačan. Lepo popeva pesmarski zbor, dali so se fotografirati, želejta, naj si naroči bar deset naših lüdi naše Novine i Marijin List, ka ne pozabijo svojega maternoga jezika i ka se tüdi versko bole okrepijo. Naši lüdje radi davajo v dobre namene, i se radi zbirajo okoli svojega duhovnika, z šterim so se dali fotografirati, kak so tüdi Novine prinesle kep. Jako želela, ka bi se staro društvo, ki je zaspalo, nazaj poživilo. — Varga Steve, Villanghby, Severna Amerika: Najlepša hvala na pošilanj Novin i Marijinoga Lista. Jako me oba lista veselita, da ž njeva zvedim kaj iz staroga kraja. Posebno tolažbo mi nüdi Marijin List, šteroga z teškim srcem čakam i na šteroga podporo darüjem višek svoje naročnine, to je 73 Din.

ga je Duh navdihoval in govori o zmagi naši in o miru, kakor oljna vejica... Že nam smehljaje se miglja naproti obzidje večnega Jeruzalema, mesta, kjer bo naš počitek. — Zdaj se je golobica kot strelica v višine pognala, svojo pot je končala. — Oko opazi le še svetlo zvezdico na nebu: o večnem jutru golči. Zgodnja danica, o dnevu, čigar sonce je Bog-Človek, Jezus. Drugega sonca tu ni in cerkve ne, le On in mi, živo kamenje večne cerkve. — Čas je minil, le večni prostor je ostal, ki nas je vanj Devica Mari pripeljala, čudovita Žena...

menilo? Hiš ni nikjer več. Samo sneg in drevje. In na nebu polno zvezd.

Nekdo prihaja za menoj. Ni sam, še nekdo drug gre z njim. Rad bi se ozrl, pa je grmovje blizu, steza je ozka, lahko me veja udari v lice. Moram paziti.

Človek zdaj me prijazno pozdravi. Glas ima prijeten in krotak.

„Dober večer, pozdravljen!“ Vesel sem, da je spregovoril, ker me je tišina navdajala s strahom. Hočem, da bi še več govorila.

„Odkod, dobri človek? Seveda k polnočnici?“

„Da, k polnočnici potujeva in od zelo daleč. Že naju zebe in prsti so mi otrpli od mraza.“

„Potem že dolgo hodita?“

„Že dolgo, od lanske polnočnice.“

„Od lanske polnočnice? To je skoraj čudno. Kako moreta toliko časa potovati in se nikjer ne spočijeta?“

„Saj bi rada. Hodiva iz kraja v kraj, iz mesta z mesto, pa nikjer naju ne sprejmejo. Na sveto noč pa prideva k vam k polnočnici. Takrat je edino lepo vse leto.“

Blažene Božične svetke i milosti puno novo leto prosi od Maloga Jezušeka za naročnike Novin i teh domače urednik Novin z osobjom uprave.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Naročnikom. Zadnje številko Novin vam z tov do rok damo dragi naročniki. Z Božov pomočjo smo se trudili, da vam nudimo najboljšo. Vupamo se, da smo vas tudi zadovoljili. Zahvalimo se vam vsem za naročitev, naklonjenost, širjenje i podporo, ki ste nam jo poklonili. Z istim srcem, kak v starom, podirajte Novine tudi v novom leti. Podpirajte, širite je, priporočajte je v vsaki trgovini i gostilni. — Boži blagoslov naj počiva na vsem vašem deli, na vaših družinaj, na vaših želaj i vsem prizadevanji Vašem, predvsem naj vas Vsemogoči blagoslovi pri čtenji i širjenji Novin. — Uredništvo.

Nesrečna smrt tajnika cestnoga odbora v Lendavi. Horvat Franc, akademik, tajnik cestnoga odbora je v soboto zajtra spadno doli s stub i se je bujo. Pajdaše njegovi so ga čuvali več vür na občinskem uradi, ne pa poslali po doktora, niti po duhovnika. Zapušča ženo i dete. Njegovim starišam v Turnišči, celotji familiji i vsem njegovim poznancom naše iskreno sočutje. Molimo za nesrečnoga mladoga moža dušo.

Novine so narasle meseca decembra za 30 komadov, odpadnole edne, čisti narastek 29 komadov. M. List naraseo za 5 komadov. Zahvalimo se častivrednima božima službenikoma Antonu M. Slomšeki i Frideriki Baragi za pomoč i prosimo po sv. Cirili i Metodi, naj njima dober Bog da čast oltara.

Obdarivana siromaška deca v Lendavi. Prek sto siromaške dece je dobilo obleko i obuteo v lendavskoj šoli. Darivali so Banovina, društvo sv. Cirila, Rdeči križ i lendavčarje, ki so svoje dare dragevole poklonili nabirateljicima gospej dr. Klarovoj i Pečnikovoj.

Elektrika v Lendavi se jako kvari. Prosimo elektrarno, da posveti vso svojo skrb, da bo posvet vsikdar i zadosten. Pred kratkim v varoši ne gorela, v soboto je v cerkvi vgasnola. Tožijo se edni i drugi, prosimo, da se napravi red.

Trnje. Krvavo bitje so napravili med seboj naši domači dečki. Trije so razrezali v štali Legenoviva dva sina. Te mlajši je teško betežen v sobočkem špitali. Dva krivca sta zaprtiva v Lendavi, eden je odskočo.

V kat. cerkev je prestopila gd. Mikola Jula iz protestantske v Lendavi. Po prestopi se je zdala z g. Paller Deziderijom, uradnikom pri občini v Lendavi.

Nespametno delo. V enoj vesi so tikvino seme lupali. Zbralo se je mlado i staro, so veseli bili i so ešče zaspevali. To je vse lepo i v redi. Na konci so pa dobili kak po navadi malo za prigrizniti i tudi vino. Mlajša deca, ki ešče v šolo hodi, so pravila, da

Hodimo neprestano, grmovje in drevje z belim snegom se ne gane. Mirno je vse naokoli. Toda nekam bi že morali priti. A cerkve še ni nikjer. Pa kaj da nocoj tudi drugi ne gredo k polnočnici? Ali je tako zgodaj?

Človek za mano se spet oglasi: „Glej, polnočnica se še ne bo kmalu začela, mi tako samotno hodimo, trudni smo in zelo hladno je, dovoli, da stopimo k tebi na dom. Malo se ogrejemo do polnočnice.“

„Saj bi vaju rad sprejel, toda nimam doma, niti ne vem, kje naj bi bil moj dom!“

„Ah, tudi ti si tak kakor drugi. Čeprav so bogati in imajo domove, se vendar izgovarjajo: nimamo doma in vaju ne moremo sprejeti.“

Glas mu je žalosten in vidi se, da govori s potrto dušo. Boli me to, a spomniti se ne morem, kam naj stopimo, da se ogrejemo. Hočem ga potolažiti:

„Kmalu bo polnočnica, tam ne bo zeblo, ker bo mnogo ljudi.“

„Da, polnočnica. Kaj pa potem? Nimava kam iti.“

„Kdo sta potem vidva, da ne moreta najti mesta v tej mrzli zimi?“

ne pijejo vina. Zdaj se je pa začnola tisto, ka si pameten človek nevej razložiti. Namesto, da bi deco pri meri pustili, če ne pijejo, so se začnoli vsi na veliko norca delati, prej če so „mladi junaki“, da ne pijejo. Tak dugo so se norca delali, da so dečico premotili i je začnola piti. Ali je to delo pametni ljudi? Eli tak pošteni stariš vči svoje dete? Tak si stariši sami vzgajajo razbojnika, namesto poštene krščanske ljudi. Na stara leta, gda bi ti dete lahko pomagalo pri vsem, te pa vö iz hiše plodi i bije. Kak si ga vzgajajo, tak ti pa plačuje!

Za veroučitelja na sobočkoj gimnaziji je imenovan g. Šoštarec Alojz. Po dugh mesecaj je komaj zdaj prišlo dovoljenje, da sme včiti na gimnaziji, a samo brezplačno. Zrok je bio, ar mesto kateheta ne bilo vzeto v proračun.

Kokoši kradnejo v Bogojini na veliko. Preminoči teden so obiskali kūrji touvaje več posestnikov i jim odnesli kokoši, kelko so pač mogli. Prefrigani so tej touvaje, četudi so s koljom oboroženi, si ešče poleg toga na noge zasüčejo cote, da jim ja nišče ne bi prišeo na sled. Vupamo se, da tudi tej ednok spadnejo v roke pravici i žeteti bi bilo, naj bi se za takše najšla posebno ostrá i sramote puna kazen.

STAROSLOVENSKÉ MOLITVENE KNIGE odavam po 12 Dinarov. ZVER IVAN, knjigovezec v Murskoj Soboti.

Pozdrav izseljencov. Francija Chateauroux 15. dec. 1936. „Častiti gospod urednik! Vsi veseli zbrani v Chateauroux, kje smo opravili sv. spoved za advent ino pobožnost v našem domačem jeziki, pošilamo svojimi dobromi Oči udane pozdrave ino najboljša božična i novoletna voščila. Val. Zupančič, slovenski duhovnik, Plej Marija iz Črenovec, Kramar Kata i Režonja Roza iz Velike Polane, Trezika Jerebic, Zemljč A. i Verona od Kapele, Kreslin Martin z Gornja Bistrice, Horvat Matjaš iz Žižkov, Horvat Štefan, Kolenko Vinci iz Trnja, Györek Štefan i Kata iz Črenovec, Ritlop Štefan i Treza iz Črenovec, Markoja Lajoš i Roza, Bohnec Marija, Ritlop Janoš iz Črenovec, Ritlop Ivan iz Žižkov, Jerebic Vinci od Kapele, Gerič Ivan i Margita, Gerič Jožef i Marija, Hotiza, Čurič Štefan i žena iz Trnja, Vladimir Trupčević, Hrvatska.

Turnišče. Mati našega g. dekana so teško zbetežali. Molimo za pobožno starico.

Našiva misijonara srečno prišla v Indijo. Pišeta nam oba našiva misijonara, Cigan Ivan iz Gančan i Ribaš Ivan iz Petanjec, da sta srečno dospela v Indijo. Priporočata se nam v molitev.

Pozdrav vojakov. „Vesele Božične svetke, pa srečno novo leto želimo vsem čitatelom i čitatelicam toga

„Veš, nosiva Jezusa, ljubega Jezusa pa v teh časih povsod odklanjajo.“

„Joj, saj sta vidva vendar sveta...“

Obrnil sem se, da bi videl ta dva sveta popotnika, pri tem me je udarila veja in sneg se mi je vsipal po obrazu. Stal sem tik ob potoku, gladina vode je blestela, nekje v spodnjem koncu vasi je lajal pes. Ozrl sem se. Hiše so ležale v pokoju, iz oken je sijala luč. Žarki so se raztezali vidno po megli. Dve uri je bilo še časa. Spomnil sem se, kam sem namenjen. Samega me je bilo strah. Odšel sem v najbližnjo znano hišo.

Družina je uživala veselje božičnega miru. Božično drevesce je žarelo, prav tako je ob njem žarela Judka s smejočim se licem.

„A ni lepo, si že kdaj videl lepše?“

„Jako lepo, najlepše“, sem se hotel nasmehniti, pa se mi ni posrečilo. Menda sem naredil čuden obraz in glas mi je zvenel nekam tako prazno, da moje besede niso mogle prav nič pomeniti.

„Uh, nikar se ne norčuj, sveti večer je.“

„Ne zameri, resno mislim! Samo

lista, posebno pa Bogojinskoj fari, vsem naročnikom „Novin“: Slovenski vojaki, ki služijo v pešadiškem polki Kraljeve garde v Belgradi: Horvat Anton i Bojnec Anton, Bogojina, Plateis Ivan, Sv. Jakob v Slov. Goricah, Legen Štefan, Noršinci pri M. Soboti, Alojz Starc, Vel. Lipljene pri Grosupljah, Martin Gobec, Sv. Florijan pri Rogatci, Sobočan Ivan od Lipe i Geder Jožef z Domajinec.“

K volitvi kantora v Lendavi. Nekaki si jako brüsiyo jezike, zakaj so Novine objavile volitev kantora v Lendavi. Če je ne objavijo, te bi si pa pali zato brüsilij jeziki. Celo nekše laži so poslali M. Krajini, štera njim je nasledla i te objavila z takšov slastjov, z kakšov pes čonto grize. Tem ljudem se ide samo zato, ki takše laži pošilajo sem pa ta, naj vzemejo ugled našoj duhovščini i našoj dobroj krščanskoj svečkoj gospodi, ar mislijo, ka te oni včasí sto metrov više pridajo v časti. Istina pa je, da kem bole blatijo g. Jeriča, Kleklna, dr. Klara i druge naše gospode, tem niže se pogražejo v nepoštenje. Od notice M. Krajine pa bomo po priliki obširnej pisali.

Politični pregled.

Domača politika. Na seji narodne skupščine so poslanci iz protine gučali proti deli vlade. Ostro je napadalo slovenski poslanec Mravlje novi zakon od zaštite kmeta i predložo novi zakon, od šteroga bo sklepala skupščina. Na njegove napade je odgovoril dr. Krek i povdarjao, da je dr. Korošec teliko včino za zadržništvo, da njemi Mravljetovi napadi nikaj ne morejo škoditi. Slovenskiva ministra ta že skrbela, da dobijo naše zadruga kredit.

Italija i Anglija si podavate roke. Anglija je bila proti krivičnoj bojni, štero so vodili Italiji proti Abesiniji. A zdaj, gda vidijo v Nemčiji veliko nevarnost za sebe, se bližajo Italiji. Zdaj okoli Božiča se ma podpisati pogodba, da Anglija prizna Abesinijo za Italijo, Italija pa Angliji vse pravice v Sredozemskom morji. Po novom leti bi se Italija potem nazajrvnola v Zvezo narodov, štero je zapustila letos.

Beteg sv. Oče.

Beteg sv. Oče se je poslabšao. Za Božič ne so mogli sprejeti kardinalskoga zbora. Večkrat spadnejo v nezavest. Molimo za njih.

Ognjenik v Srednjoj Ameriki.

V državi San Salvador je vničo vno go življenja ognjenik Santa Rita, gda je zmetao iz sebe toliko žarečega pepela, zvanoga lava, da je te vničo vno go mest. Mrtvih je nad jezero, ranjenih pa vno go jezer.

Na vešale.

Na vešale je obsojen mladenec Govedič v Maribori, ar je tu vmoro i oropao vajenca Puševar Branka.

povedati ne morem, kakor bi rad.“

„Kaj si pa tako bled in preplašen?“

„Gotovo bi bila tudi ti, če bi se ti dogodilo, kar se je meni. Govoril sem s svetim Jožefom.“

Hipno je šel strah čez njen obraz, usta so se raztegnila, oči široko razprle in bledica je za spoznanje zasenčila lice. Nato se je tako veselo zasmejala, da so se zvončki na drevesčku zamajali. Bilo mi je nerodno, ker je tudi drugim šlo na smeh. Nastal je mučen trenutek.

„Sedi!“ mi je Karči veselo pokazal prostor na klopi poleg sebe. „Ne meni se za njo, ko pa včasih drugoga ne zna, ko smeja se.“

„Uh“, je hotela ugovarjati, a ji ni šlo. Imela je solze v očeh, zaradi tega jo je postalo malo sram.

Potem smo sedeli in se mirno pogovarjali. Na svetega Jožefa sem bil pozabil. Morda je kje drugje vstopil in se z Marijo pogrel. Ali sta pa šla naravnost k polnočnici.

V cerkvi je bilo pred časom polno ljudi, največ mladina. Nekdo je sredi cerkve molil z visokim glasom:

Pošta.

Düh Ivan, Mačkovci, veleposestvo. Zglasi se v Bogojini na župnišči. — Kanič M. Najlepša hvala za pozdrave iz Reimsa. — Jerebic Marija, Buzancy. Hvala za podobico iz Lurda. — Prša Franciška, Pierrefontaine. V vašo delavsko knjižico bi se etí doma moglo spisati, ka ste industrijki delavci, ovak ne ide. Pita naj vaš gospod pismeno na konzulatu v Parizi, odted dobi odgovor. — Tkalec Martin, Malo Knežovo. Na letos vse plačano ešče je 10 Din više. Za to pošlemo prošeo škapulir, pas i svetinjico. Prosimo odgovor, jeli trbe cerkveno pesmarico ali svečko? — Farič Franc. Tropovci. Mi redno pošilamo Novine i vse liste. Pitaj na pošti v Rankovcih, jeli pride ta listi i jeli se izročijo pismošni. Potem nam javi. Po zaostane Novine idi k č. sestram v Soboti. Javi nam, če si 51. številko dobo? Gjergjek Jürj, Kovavevci 1. Na vsaki številki Mar. Lista na drugoj strani je štampano, da košta na leto 16 Din. Vendar ne takšega poštenoga človeka, ki bi želo mesečno 28 strani lepoga čtenja i šče velki kalendar za 12 Din. — Gjürec Alojz, Večeslavci. Ženi pošilamo na tisti naslov Novine, kak si naroč. Pošli nam esi njeno pismo, k uvert, ka ž njega dol pošlemo njeni pravilen naslov.

Javna zahvala.

Podpisana Olga Vrečić, vdova po bavov. cestarju v Murski Soboti si štejem v dolžnost, zahvaliti se na tem mestu gospe Žuraj Mili v Murski Soboti za nesebični trud in požrtvovalnost, s katerim mi je izposlovala važne pravice.

OLGA VREČIČ I. r.

Brezplačno

pišem: vsakovrstna pisma, prošnje, pritožbe i. t. d. v slovenskem, srbohrvaškem, nemškem in francoskem jeziku.

MILA ŽURAJ,

bivša tajnica nar. poslanca, MURSKA SOBOTA, ŠOLSKA UL. 20.

Razglas dobave.

Krajevni šolski odbor Andrejci razpisuje na osnovi odločbe Kraljevske banke uprave dravske banovine v Ljubljani dobavo 30 komadov šolski klopi z javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan

17. januarja 1937 leta ob 10 uri

v poslopu državne osnovne šole v Andrejcih. Vsa potrebna pojasnila in dobavni pogoji se dobe pri upraviteljstvu državne osnovne šole v Andrejcih med uradnimi urami.

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBOR V ANDREJCIIH, dne 16. decembra 1936.

Küpm

po najvišjoj dnevnoj ceni svinjske kože, torove, divje zaveče in veveričine kože ALBIN SAGADIN, BELTINCI.

Izjava.

Jaz, Kolenko Ivan, Trnje, izjavljam, da nesam plačnik za svojega sina Martina Kolenko i naj njemi zato nišče nikaj ne da.

KOLENKO IVAN, TRNJE.

„Ki si ga, Devica, v sveti noči rodila.“

Molitev se je razlila po vsej cerkvi prav do zadnje klopi pod korom, kjer so sedeli moški. Ljudje so še zmeraj prihajali in rinili v ospredje.

Nato se je dvignila pesem. Začel je visok deklški glas, takoj se mu je pridružil nižji, ki je prvega v prijetni razdalji spremljal. Takoj za tem so prišli moški glasovi, šli v globine s temnimi basi in v višinah objeli vodilni ton. Pesem je planila mogočno in napolnila vso cerkev. Zvoki so se dvigali, vztrepetavali in sunkoma padali. Skozi stene so se razširili v noč.

„O Jezušček naš, o Jezušček naš!“

V silnem hrepenenju so plavale besede z melodijo nad ljudstvom. Nekje sredi ljudstva pa sta bila sveti Jožef i Marija, saj sem govoril z njima, ko sta šla k polnočnici. Jezusa sta imela s seboj. Ali sta čula pesem in vzklikanje ljudstva: o Jezušček naš? Saj to ljudstvo hoče Jezusa! Da, pri polnočnici! Takrat je edino lepo vse leto! Kaj pa potem? Po polnočnici?

O Jezušček naš, ali ne bi ostal tudi potem pri nas?

Na konci staroga i v začetki novoga leta.

Konec staroga i začetek novoga leta je prilika, kda se vsaki človek malo duže pomudi pri spominih od preminocnosti i tak tudi gleda na bodočnost. Spomin na preminocnost nas spomina, naj ponovimo v duhi vse važnejše dogodke leta. Pri pogledi v bodočnost pa delamo načrte za nadaljno življenje. Ka se tiče bodočnosti, mora biti najglavnejša skrb vsakoga, da si zagotovi, v koliko je mogoči, brezskrbno življenje. K tomu v velikoj meri pripomore zavarovanje. Či človek zna, da je preskrbljen za slučaj starostne onemoglosti, njegovi domači pa v slučaju njegove smrti, lahko z mirnim okom gleda v bodočnost. Što je prijateo samoga sebe i svojih domačih, se bo taki zavaroval. Naša najboljša zavarovalnica, ki zavaruje starostno oskrbo i posmrtno, je „Karitas“, ki je že vnoгим pomagala. Zavarujte se pri njej. Zastopnika najdete skoro v vsakoj fari. Obrnite se na njega, ali pa na vodstvo Karitas v Maribori (Orožnova u. 8.). Lahko pravimo, da nega zavarovanja, štero bi bilo bole ljudsko i štero bi živjalo vekuše zavupanje, kak zavarovanje „Karitas“. Pogoj so jako yugodni. Pri začetki zavarovanja se plača samo 10 Din. Mesečne premije si lahko vsaki sam določi. Vsaki se lahko zavaruje že pri plačivanju 5 dinarske mesečne premije. Za mesečnih 5 Din. se človek lahko zavaruje za: 1000.—, 1500.—, 1900.—, 2200.—, 2530.—, 3370.— itd. Din. Kem mlajši je što, tem večja je zavarovalna šuma pri plačivanju iste premije. Ne odlašajte teda! Karitas ma na jezere članov i so vsi zadovoljni z njov. Zavarujte se i tudi vi bodete zadovoljni! — Glavna zastopnika za Slovensko krajino sta ga. Jožica Skalar v Soboti i g. Šinko v Lendavi.

Janko Verbajnsak:

Kaj ima delaven človek od Kristusa in njegove sv. Cerkve.

Velika državniška modrost je v tem Lovrencijevem odgovoru, ki ga je mogel dati samo zvest Kristusov učenec. Ko se je krščanstvo začelo vedno bolj širiti, je trebalo povečati tudi skrb za reveže še v dobi strašnega preganjanja kristjanov v prvih stoletjih po Kr. r. Dijakoni so vodili natančne sezname revnih in pomoči potrebnih, takzvane „matrikule“, da se je ni nobenega siromaka izpustilo. Od krščanske dobrotelnosti pa so bili izključeni nevedni in delamrži, do-

ZANIMIVOSTI.

Rotšild i komunizem. Baron Rotšild se je pelao v navadnom železniškom vagoni. Njemi nasproti pa sta sedela dva gospoda, šteriva sta ga poznala. Začnola sta se pogovarjati, kak krivično je to, ka eden ma telko penez i premoženja, drugi pa nikaj. Rotšild jiva nekaj časa posluša i na to pita: „Ka mislita, kelko mam jaz vrednosti?“

„No, kakši 1600 milijonov kron!“
„No, ka mislite, kelko ljudi pa je na sveti?“

„Kakši 1600 milijonov.“
Rotšild segne v žep, potegne z njega dve kroni i da gospodoma rekoč: „No, vidita, tu mata od moje vrednosti vsaki svoj deo. Zdaj pa ita probat k drugim.“

Predrznost navihanca. Leta 1877. so Rusi oblegali türsko trdnjavo Plevn v današnjoj Bolgariji. Obleganje je vodo najpre general Totleben, potom pa general Skobelov. Predšator Skobelova je spadnola granata, a se ne razpočila. Vojak, šteri je to vido, jo je zgrabio i vrgeo v lagev

kler se vidno niso poboljšali. Zlasti so skrbeli že v apostolskih časih poleg splošnih revežev za umirajoče, sužnje, preganjane, vdove in sirote.

Vsetransko pomoč je dobila sv. Cerkev v velikem cesarju Konstantinu. Ne samo, da ji je dal prostost po skoraj tristo let trajajočem preganjanju, ampak je podpiral z bogatimi državnimi prispevki njeno karitativno delovanje. Še vedno so imeli tudi v tej dobi vrhovno nadzorstvo nad vsemi panogami karitativnega delovanja škofje s. Cerkve.

Vsi dohodki cerkvenega imetja so se razdelili na štiri enake dele in ena četrtina vseh dohodkov je bila določena za dobrodelne namene. Nova je bila ustanovitev bolnic, ki so prve nastale že v 4. stoletju in so se razvile iz takozvanih hospitalov ali gos-

vode. Gda je general to opazo, je vjaka pozvao k sebi i njemi pravo: „Dobro si napravo, zato moreš biti plačan. Ka maš raj, sto rublov ali pa križec sv. Jurija?“

„Eksclenca, kelko je pa takši križec vreden, če plačam železo, iz šteroga je napravljen?“ — „Treseti rublov, a čast je pa tudi nekaj vredna.“ — „Potem pa, eksclenca, prosim za križec i sedemdeset rublov.“

Dobro priporočilo. K pruskomi kralji Frideriki II. je prišeo Prus prosit službo. „Kde ste doma?“ — „V Berlini.“ — „Samo idite zbogom, Berlinčani so za nikoj.“ — „Pa so vendar izjeme, jaz poznam dve.“ — „No šterivi dve pa?“ — „Vi veličanstvo ste izjema, pa jaz.“ Te odgovor se je kralji tak dopadno, ka njemi je dao prvo prazno službo.

Skopost. Najbole skopi ljudje na celom sveti živijo kre vode Vjatki na Ruskom, imenuvani Votjeki.

Ednok pride Votjek k zdravniku v mesto i njemi pravi: „Očka, čuo sam, ka znaš napraviti oči. Tu je moja slepa žena i bi ešče lejko delala, če

tišč, ki so jih vzdrževali škofje za revne in bolehnne popotnike. Ko pa se je krščanstvo razširilo že tako zelo, da so se začele ustanavljati okrog 1. 500 prve župnije, se je preneslo karitativno delovanje na župnije, škofje so si pridržalisamo še vrhovno nadzorstvo.

Dočim je prepustil cesar Konstantin Veliki še vso skrb za reveže sv. Cerkvi, je cesar Karol Veliki že smatral, da je tudi država poklicana, da skrbi za bedne in revne. V svojih kapitularijih je namreč naročil velikašem, da morajo skrbeti za svoje revne podložne.

Slično kot plemenitaši so začela skrbeti za svoje reveže tudi mesta, tem so se pridružile razne stanovske organizacije, cehi imenovani, ki so v smislu cerkvenih navodil skrbeli tudi za svoje revne člane. (Dalje.)

sveč, ki jih je dnes zvonar našgao vse, ka jih premore velki oltar. Šče osem kmičnih posvetov, štere je vužgalo cehsko društvo, je prišlo čakati mladoga Krala.

Gda je mladi duhovnik, z nasmejanimi očmi priznavao svojo krivdo pred oltarom, šteroga sta stražila dnes dva božiča z bleščecimi migeci prepleteniva i odeta v prižgane sveče, da se je vidilo, kak bi se samo zvezdnato nebo približalo oltari, te se je zdignola po cerkvi starinska pesem:

Veseli vsi bojmo dnes krščeniki, ar se nam Jezusek na svet rodi; v ednoj štalici, gori na slamici pravi Sin Boga zdaj zimo trpi.

Kantor je silovito pritisno na orgole, da so na ves glas zajuvkale i sprejavale vižo pesmi.

Vsa cerkev je spevala. Prvi i drugi glas sta se zibala v mehkih, preprostih vižah, štere so ravno zato tak čudovito lepe. V oporo prvima dvema sta bila tretji i šrti glas, šteriva so poprijali moški, da se je vidilo, kak da bi nekdi blizu grmelo.

Vso mehko, štera se je med adventom nabrala, so sipali na maloga Jezuseka, ležečega na trdoj slami. Njemi so spevali ljudje z žarečimi obrazi i srečnimi očmi, v šterih je plesala žuboreča mladost, pa tudi v onih, gde je že vgašovala svetlost. V tej pesmaj doznavo naši ljudje srečo i radost, pa tudi lepoto sveta. Vsa njuva moč je oživela i prišla na den, ki so jo skrivali dozdej, začutili pali v sebi moč, kak to Dete, štero je premagalo casare, krale i farizeje.

Malo je to Dete i nedužno, ali že ga preganjajo. Denok ga ne mogeo najti Herodež, ne farizeji. Nikaj so njemi ne mogli rimski casarje, židovski kralovje, sodniki i zakoni. Vsi tej so prejšli, Ono pa je ostalo vsikdar malo, lübezno i preprosto, tak da niti prave zibeli ne melo, kak vsakše drugo dete. Namesto blesteče razsvetlene palače si je vtelo v Bog raj zebrao sirmaštvo: mračno zapuščeno votlino.

Zato so se zebali okoli Njega, Njemi spevali iz punih prs vsi tej mali, preprosti i zaničuvani, šteri živijo v

bi vidla. Ali bi njoj lejko napravo oči?“ Zdravnik je na prvi pogled vido, ka bi mala operacija pomagala. Zato pravi Votjeki, ka jo lejko odzdravi.

„Dobro, kelko pa to košta, če njoj napraviš oči?“

„Ali mi lahko daš deset rublov?“

„Ne, očka, to je preveč, vzemi šest rublov!“

„Dobro, naj bo, daj mi jih šest.“

„Ja ali napraviš za šest rublov obe oki?“

„Obe, to se razmi.“

„Dobro, dobro!“ pravi Votjek zmagovalno, „tu maš tri ruble, pa njoj napravi samo edno, ve njej bo to zadostovalo za njeno delo.“

Pojedina za probanje. Dvorni kancelar Napoleona I., Cambaceres, je bio po celom Parizi znani po svojoj skoposti. Ednok njemi je poslal tišlar naročeni sto za 60 ljudi. Gda je že sto stao v hiši, je pravo, ka je sto premali i njemi je šteo s tem nekaj odtrgati od plače. Tak dugo sta se kregala, ka sta se nazadnje pogodila za probo. Pozvali so 60 zidarov, šteri so v bližini delali. Hitro so se mušli i prišli v palačo. Pelali so je v obednico i so si seli okoli stola. Pred vsakoga so postavili tanjer, nož vilice i kupico, tak so mislili, ka je čaka velka pojedina.

Naednok pa je Cambaceres zapovedao, ka naj napravijo tak, kak bi pili. Misli, ka mate pečenko na tanjeri i režite.

Napravili so tak, kak njim je bilo zapovedano i kancelar je na lastne oči vido, ka je sto za 60 ljudi zadosta velki. Potom je poslal zidare nazaj na delo, brez vsakšega tringleta.

Napoleon je pa zvedo zato. Ar se njemi ta velka skopost ne dopadnola, je kancelari zapovedao, ka naj na tistom mestu 60 zidarov dobro pogosti. Da pa te ne bi skoparo, je sporočo, ka tudi sam pride na pojedino i je tudi prišeo.

trdom deli, prepojenim z znojom, ali tem bole sladko jim tekne krüh, a drugi pijejo i jejo pri puno obloženih stolaj i norejo v sitosti i obilji, dokeč jim ne obnemorejo moči.

Jezusek zna, kak je žmetno, gda preganja casar, krao i farizeji.

Tak mali je On, tak lübeznivi, pa ga preganjajo.

So edni, ki njemi postavljajo velke cerkve, z vsem svetnim bogastvom obložene i žmetni zvonovje njemi spevajo diko i zastave plapolajo po cerkvaj — sami pa hodijo mimo njih za vsakdenešnjimi skrbmi misleč, da je Bog zaklenjeni v pozlačenom tabernakli, i zato brez vsakše bojazni delajo krivične dobičke za sebe.

Njuv Jezus je velki i bogat, Salomonov i Davidov z mogočnov oblastjov. Jezusek preprostih ljudi pa je mali i sirmaški, Jožefov i Marijin, z volemkom i oslekom poleg sebe.

On je mali kak oni, preprosti kak oni.

Zato se je razgibala v pesmaj vsa naša ravnina, se raztegnila i oživela vsa naša zemla . . .

Kantorovi prsti so bežali po tipkaj, se s čudovitov naglicov i prijetnostjov zagnali v višino, kak bi si šteli nabrati sapo za glas, šteroga je poprijalo lüstvo:

V Betlehem pride Jožef z Marijov, sem tam hodita, prosita staná, ali vse puno je lüstva bilo, Marija za porod ne našla mestá.

Navdušeno so žareli veseli obrazi v teh starih božičnih pesmaj, štere so tak lepe v svojoj preprostosti i naravnosti i štere so se dnes vse zlagale v edno samo veliko pesem Jezuseki. Stežka bi šče dnes zmogli kakšo pesem, ki bi mela tak bogate misli, kak te. Razmekniti bi se mogla prenapunjena cerkev, da bi se na šorko razlevala mehka toplina i lübezen v dnešnji mrzli svet.

Tak mali je Jezusek, ne vidi ga rad hladen svet, preganjajo ga, ali denok On preživi vse svoje preganjalce...

Dugo so se izsipavali ljudje skoz dyeri, štere so bile pretesne za dnes, telko ljudi se je nabralo to noč.

Nocoj so domovi . . .

Nocoj so domovi vsi beli, vsi beli, kakor da angeli so jih odeli s plaščem srebrnim iz raja. Nocoj so domovi vsi zlati, vsi zlati, vsi kar čez noč so postali bogati: Jezusek vanje prihaja . . .

Nizko nad zemljo se klanja nebó, zvezde in zarje z zvonovi pojó čudežno pesem miru iz višav — nam v tolažbo in Njemu v pozdrav. Jezusekov sladki, dobrotni nasmeh nocoj naj obriše vse solze v očeh!

M. K.

Snežinka.

Bela snežinka se je rodila góri pod nebom, prav blizu nebes, in se je tiho na zemljo spustila, na okno je sedla tik svetlih zaves.

Bela snežinka na oknu šepče:

„Čujte in glejte, prinašam vam sreče. Lučico k oknu nocoj primaknite, zavese do kraja nocoj odgrnite.“

On že prihaja. Čujte: zvonovi . . . tamle čez polje vesel že hiti.

Lučko na okno brž, Jezusek gre, da tudi k nam se prijazno ozre . . .“

J. V.

Škrtlavica.

Kak vse druge dobre ženske, je šla tudi ona v cerkev tisto nedelo. Gospod so meli jako lepo predgo od smilenja i lübezni do bližnjega. Pravili so kak zaslužno i Bogi dopadljivo delo je delitev miloščine. Predgali so tak prepričevalno, da se je celo skopoj, škrtlavoj ženski srce omehčalo. Sklenila je, ka de tudi ona pomagala siromaškim ljudem.

Že drugi den je zacinkao zvonec na dveraj skope ženske. Gda je odprla, je zagledala na pragi staroga kodiša. V prvom hipi se ga je prestrašila, potem pa se je spomnila na svojo obliubo. Prijazno je pravila siromaki: „Malo počakajte, siromaček stari, včasik vam prinesem milodar.“

Hitro skoči v sobo stare, siromaške delavke, štera je pri njoj staniovala. Odreže od njenoga kolača na stoli veliki falat, pa ga da siromaki

rekoč: „To mate, siromaček, pribolšek za božič! Ka premorem, to rada dam . . .“

Dobroslov:

Gda se Jezusek rodi...

Sam ne vem, kak to, da me k božičnim svetkom vsikdar vleče domo iz hiž toga varaša, ki je toti pun šumečega življenja, ali hladno je to življenje, nega božajoče topline i pri srčne domačnosti v njem.

Mogoče je to hrepenenje po domačoj vesi i domačem domi, gde mi je odbežalo telko lepih zimskih večerov, gda smo lüpalí seme ali kinčili na sveti večer jalič z božičnicami, pozlačenimi orehi, pisanim cukrom, migeci, svečicami i šteri regetlin je znao zatrepetati med njimi, da smo z veseljem zadovolvom občudovali vse to.

Mogoče me vleče preprostost i lübeznost naših ljudi, njuva mehka domačnost i odkritosrčna naravnost, čeravno je ta odkritosrčnost dostakrat bodeča kak trnje, denok je brez preračunane skažljivosti.

Najhitrej je pa lepota božičnih svetkov zrok, gda se vsa fara zberé pred novorojenim Kralom — Jezusekom i njemi vsaki z velkov lübeznijov prinesé svoje srce v dar.

V tej svetkaj oživi vsa naša zemla i ves naš narod v starinskih pesmaj, štere se skrivlejo po naših cerkvaj i živijo po naših vesnicaj. — Inači živijo ljudje boječe i skrito. Nikdi ti gizdavo ne zebirajo prva mesta, tiho se vsedajo v zadnje kote, čeravno so njuve duše vse puno nasipane z velikim bogastvom ali v svojoj poniznosti ga skrivlejo i skoro veseli so kak deca, gda jih nišče ne meša pri igri.

V tej pesmaj, v tom bogastvi pa dožive vsa fara v naravnoj lepoti svoje življenje, tisto življenje, ki je zajemalo vso svojo moč iz cerkve i farofa, da je mogla sto i sto leta junaško prebroditi preganjanja i zapostavljanja, odkde je dobila ta zemla svoje ime i svojo posebnost.

* * *

Ponočka se je začnola. Cerkev je bila vsa bela od svetlobe posveta, ki je viso na sredi cerkve i od